

6-11-70

62

u

ΛΕΟΒΑΝΟΒΙΝΚΙΟΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

A!

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δεκ. 1969 / Μάρτιο 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) *Ἐρεφονόβειον...*
(παλαιότερον ὄνομα: *Παρήμωσι...*), Ἐπαρχίας ... *Βόρειαν...*
Νομοῦ *Μαγνησίας*

2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Κωνσταντῆς*
Σχοινῆς ἐπάγγελμα .. *Διμήτορ*
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Ἐρεφονόβειον - Βόρειον*
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον ... *30*

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Θεόδωρος Περικλεοπούλης*

ἡλικία .. *68* γραμματικαὶ γνώσεις .. *Δι'* ... *Συμολ.* ...
Δοξολογίαν τόπος καταγωγῆς .. *Ἐρεφονόβειον - Βόρειον*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; *Δι' ἡμερησίαι διὰ σποράν καὶ*
τὰ ξιβάδια διὰ βοσκῆς. ὡς ξιβάδια ἐχρησιμοποιοῦντο
γεωργοὶ ἐκ τῶν χωρίων ἀφ' ὧν ἀπέφυγον.
ἐπὶ τῶν αὐτῶν χωρίων ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; *Ὡς πρὸς τὸν χρόνον διὰ τὴν ἐκτέλεσιν.*

2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητες· δ) εἰς μονὰς κλπ. *Ἄνεκον.* ...
Εἰς τὴν χωρὴν - χωρὶς ἀποτὸν τῶν ἔτη 1908, μετὰ τὴν διακομὴν.

3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατον
του ; *Ὡς πρὸς τὸν γάμον διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατον.*
ὡς πρὸς τὸν γάμον διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατον.

- β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *δυσχερὲς αὐτῶν. ἢ ἀσχοιοῦντο καὶ εἰς τὴν γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν.*
- 2) Οἱ τεχνίται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *Παρέρχοντο ἢ ἀσχοιοῦντο καὶ ἐν τῇ γεωργίᾳ.*
- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὅρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δόλοκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *Ποιαῦτα ἔργα νῦν ὄχι καὶ πρὸ 1908, ἐργάζοντο ἢ ἐργάζοντο ἄτομα γερόμυνα. μισθοιοῦντο.*
- 2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακατόροι κλπ.) *Κοινωνικῶς ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ τῶν θέσις ; . . . ἐξερπύοντο ἀπὸ τῶ ἀρετικῶ τῶν.*
- 3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ; *Εἰς χρήμα κυρίως*
- 4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργαταί ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἐπὶ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; *Ἦρχοντο κυρίως ἐργαταὶ ἀπὸ ἐρχόμενοι ἐξ ἀρετικῶν μερῶν καὶ ἀπὸ τῆν εἰσοχῆν τῶν ἀρετικῶν ἢ ἀπὸ τῶν ἐξ ἐργῶν.*
- 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δούλοι (ὑπηρεταί) ἢ δούλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *Εἰς τὰ κονάκια καὶ γαιοκτημόνων ἢ ἐρχόμενοι ἀπὸ τῶν ἐξ ἀρετικῶν καὶ ἀπὸ τῶν ἐξ ἐργῶν.*
- 6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου περὶ ἐπηρεαζομένην δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας ; *δυσχερὲς αὐτῶν. οὐδὲν καταμεμνημένοι.*
- β) Ἐπηρεαζομένην ἐποχικῶς : ὡς ἐργαταί . . . ὅχι. ἢ ὡς τεχνίται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρᾶματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *οὐ τέ.*

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλάμις μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

Η. Ουλαδισέβα. Στρατιὰ ἐγγύς δις φυσίγγ. Κάπραν-
μόναυ. καὶ δις. τῆς ἀγρονομίας.

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; Ἀπὸ τοῦ 1930. ἤρχισε δεικναικῶς ἐντατικὴ χρῆ-
σις ἀπὸ τοῦ 1946.

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; Ἀπὸ τοῦ 1908. χρῆσι-

μωσιεῖται. αἰδηροῦ. ἄροτρον.

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖας κατασκευάζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; Τὰ χρησιμοποιεῖται αἰδηροῦ. ἄροτρα ἔσαν

μονόφτερα. Κατασκευάζετο ἀπὸ τῶν αἰδηρονομικῶν ἐργασιολογῶν. Βόζον.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον μετὰ τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. ἡνὸ βελὴ	4. βελὸν	7. ῥόδα	10.
2. καμάρα	5. ὄχι	8. βελὸν	
3. βόζον	6. βελὸν	9. γάντζον	

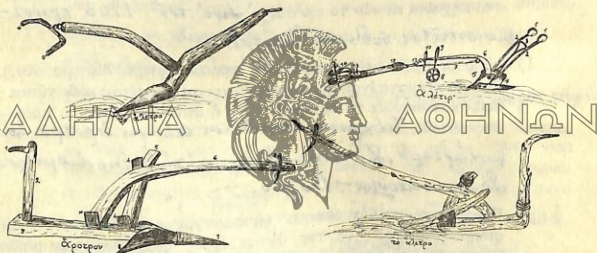
- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) Ἀπὸ τοῦ 1926.

- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ .. Ἀπὸ τοῦ 1915.

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) *Η ἰδέα διερευνήθη*
γενεῖς τὰ σταχῶν
 5) Μηχανή ἀλωνισμού *Προσ. πού. ἔτσι. 1919...*

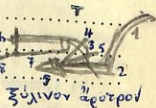
στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκεύαζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *Κατεσκευάζει πού...*
τῶν χαρμιῶν (σιδηραρχῶν)...

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. <i>χειροχελή</i>6. <i>σταυρὸς</i>11.
2. <i>εὐρύση</i>7. <i>σταθάρη</i>12.
3. <i>καμάρα</i>8. <i>χάνις</i>13.
4. <i>σῶάθη</i>9.14.
5. <i>κινί. τριγωνιό</i> 10.15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμῳσιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κήποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχθυογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Ἰδὲ αὐτὸ ὕνι ἐχρησιμοποιεῖτο δι' ἄλλα τὰ...
ἐδάφη.

ὕνι

ὕνι ξυλίνου ἀρότρου.

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; Ὁρίον αὐτῆς.

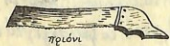
τὴν ἢ τελεῖται ἐξ ὅτου.

- 6) ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου, ἐκ εἰδῶν.

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).....

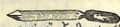
πριόνι, σκεπάρνι, ἀρίδα, γήμα (ἀρνάρι), ἐξ-
σφα (ξυλοφαί).

πριόνι

ἀρίδα

ὕνι ἢ ξυλοφαί (ἀρνάρι)

8) α) Διά τὸν ἄροτρον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἥμιονος, ὄνος. *Ἐχρησιμοποιοῦντο μόνον ἵπποι...*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; *Πάντοτε δύο ζῶα...*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
*Ἄνταν ἐπιδέχεται ἀπὸ δύο ζῶων, ἀναγκαῖος εἰς ζυγόν...
 Γιὰ τὰ ἄσπρα ἦσαν τὰ φαλάγγια.*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύγες, πιζέυλια κλπ.).

1. ζυγόν
2. ζεύγες
3. σταβέρι

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *Δεν ἔχει ἰδιαίτερον ὀνομασίαν...*

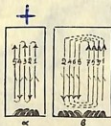
12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; *Δεν γίνεται ποτέ!*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τοῦ (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; *Ἀπὸ τῆς μορφῆς αὐτοῦ καὶ τῆς κατασκευῆς (ἀνωτίδης), μετὰ τὰ φαλάγγια, τὰ οἷσιν ἐρεῖ θυμὴν, ἢ ὅποια γινώσκονται ἐπὶ σταβέρι τοῦ ἄροτρον.*

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Ἡ ὀργὴ γίνεται με' αὐλακῶν κατ'εὐθείαν γραμμὴν ὡς ἐν τῷ σχεδιάγραμμῳ (α).

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὴς, ἢ σποριῆς, ντάμις, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.); ἢ ἐνὶ ὅλῳ χωρίῳ, ἐκδοτῇ ἢ ὁμαλῇ. ἢ ἄλλῳ ὅποιον τρόπον.

Ἡ σπορὰ γίνεται ἐν λωρίδῃ καὶ τὸ ὄργωμα ἐν λωρίδῃ ὡς ἐν τῷ σχεδιάγραμμῳ (α). ἢ ἐνὶ ὅλῳ χωρίῳ ὡς ἐν τῷ σχεδιάγραμμῳ (β).

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); με' αὐλακίαν; με' ἀλλῶν ὁρίων.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με' σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον; ἢ ἐν ὅλῳ χωρίῳ, ἐνδοτῇ ἢ ἐκδοτῇ.

Ἡ σπορὰ γίνεται ἐν λωρίδῃ καὶ τὸ ὄργωμα ἐν λωρίδῃ ὡς ἐν τῷ σχεδιάγραμμῳ (α). ἢ ἐνὶ ὅλῳ χωρίῳ ὡς ἐν τῷ σχεδιάγραμμῳ (β).

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑνί: καθετῶς, πλάγιως, βαθιὰ κλπ. Κατὰ τὸ ὄργωμα,

καὶ ὁ ἀροτριάτης καὶ ὁ σπέρτης εἶναι ἐν χρήσει τὸ ὄργωμα τῆς ἀροτριάσεως καὶ αὐλάκων, διὰ τὴν ὁμοιογένειαν καὶ καλλίτερον τὸ χωράφι.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. *Ἐξ ὧν τὰς σπορὰς... γίνεται χρῆσις τῶν*

ἐκαστωῦ... ὀργώματος... —————

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά· π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Παρασκευάζαν, διὰ τὴν σπορὰν*

τῶν δημητριακῶν, ἐγίνοντο πάντε' ὀργώματα, ἦταί·
τὸ σπῶτον. — χάλασμα —, τὸ δεύτερον. — διάβασμα —,
τὸ τρίτον. — τρίτων —, τὸ τέταρτον. — χιμασώρι. — καὶ
κετὰ σπασμόν. Ἀρχίζε ἀπὸ τῆς ἔνοιξι καὶ τελειοῦν τὸ
φθινόπωρον — —

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Ἐν τῇ ἐν γόμῃ περιφέρειαν διὰ ἐκαστηρῶν τε
αἰώνων τε — — — — —

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπάρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Ἐξ ἑξῶς ἀρθρῶντο ἅσπαστα δι' ἀγροὺς αἰώνων... — — —

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; *Ἐκαστὴν ἀπὸ τῶν ἀνωτέρων γίνεται ἐν φθινόπωρον.*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν.

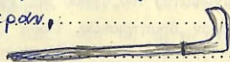
π.χ. τὸ δισάκνι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *Ἐχρησιμοποιοῦνται*

τὸ. τὸ σπῶτον δάμνι, κοινὸν δάμνι, δειμένον. κατὰ
τὰ... τρεῖς ἀνὰ... — — — — —

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

Μετὰ τὴν εἰσδηρᾶν. ἑλλειψοειδῆ ράβδον, τὴν δεξι-
μενὴν ξύστραν,

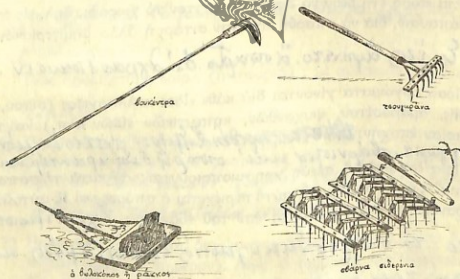
ξύστρα

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργανον ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνι-
σμα, διβόλισμα); Γίνεται ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ
καὶ γίνεται σβάρνισμα.

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

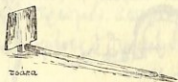
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
που· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρήσιν

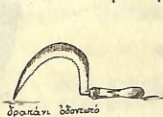

 χελιδάρι (ντούρι)

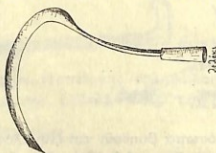
- ## Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) *Παλαιός. Δρε-
πάνι, φέλλο με δρεπάνια, ἔχρησιμοι οὗτοι καὶ χει-
μα, τὰ ὅσους ἔχρησαν μακροῖς τὰ δρεπάνια παλαιή-
θησαν ἀργότερα καὶ ἔμειναν μόνι τὰ χειμῶνα...*

δρεπάνι ὀδοντωτό

δρεπάνι με κόψη

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. *Ἄλλα εἶδη ἢ μέσα δρεπάνων δὲν ἦσαν ἐν χρήσει...*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

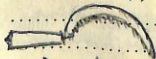
ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *Με μακροῦς*

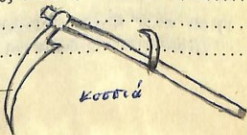

κόσσα

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλή ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν). *Ἡ κόψη τοῦ δρεπανιοῦ ἦτο ὀδοντωτή, ἐνῶ τοῦ χιλιμιοῦ καὶ τῆς κόσσας (μοσσιᾶς) ἦτο ὁμαλή...*
- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του; (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

δρεπάνι ὀδοντωτό

κόσσα

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) Ἡγοράφοιο. ἀπὸ τοῦ ἐμαρτίου.

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὁσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) Μόνον. διὰ τῆς χειρὸς. ἀποτέταν. ἐξ. χερσὶν. (καὶ καὶ, φαινή, ρόβη κ.λ.π.) Ἦτο ἐν χρήσει ὁ ἀποτέταν. ἐξ. χερσὶν μετὰ τῆς χειρὸς. —

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

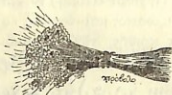
1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικάλις κλπ. ἐξ. ὕψος. 40. — 50. ἐκαστῶν. ὅθεν. τῶ. ἀπὸ. βιμπριακῶν. ἐθερίζοντο. ἀπὸ τοῦ ἐδάφους. —

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμειναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; Οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς ἀποθέτουν. ἐξ. χερσὶν. ἢ. χερόβολα. ἐπὶ. ἐδάφους. καὶ. μετὰ. τὴν. χωρὶς. νὰ. χερμαστῶν. καὶ. τὰ. ζωνιοῦται. καὶ. ἄλλοι. —

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) Κατὰ τὴν. αὐτὴν. διεύθυνσιν. τῶν. δρασμάτων. καὶ. τοῦ. ἐδάφους, δυνατόν. ἐπὶ. ἰδίᾳ. χερσὶ. καὶ. τοποθετεῖται. καὶ. ἄλλο. δράγμα, ὡς. ἀνέστει. ἄνω. οἱ. στάχυες. εὐρίσκονται. πρὸς. τὴν. αὐτὴν. κατεύθυνσιν. —

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. . . Λέγονται ἀγκυλές

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποίον ;

Ἄνδρες, γυναῖκες, ἦσαν αἱ ἀρισταί. Κατὰ τὸν ἔφοδον
τοῦ θερισμοῦ ἤρχοντο καὶ ἐπαγγελματίαι. ἀπὸ ἀρ-
χῆς τοῦ αὐτοῦ, ἢ εἰς τὸ ἀγέτω. ὁρευνού. ι.

- 2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)

ἤμειβοντο μετὰ ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα καὶ εἰς ἐργασίαν.
ἀποκοπῆς μετὰ τροφῆς. τὸν μεσημεριαν. πρὸ ἐν χρῆ-
σει. ὠάντο. ἢ ἀρισταί. ἀρισταί. ἀρισταί.

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερον τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; Πολλοὶ ἄνδρες,

ἔφερον περιεβραχιόνιον. εἰς τὴν ἀριστεράν. χεῖρα πρὸς
προφύλαξιν. ἀπὸ τῆς κόπωσης. διὰ τὴν ἀρισταί. ἀρισταί. ἀρισταί.
τὰ δακτύλια τῶν ἀπὸ τῆς κόπωσης τῶν γυναικῶν, ἔφερον
τῶν θαλασσιανῶν ὁπλοῦν. ἀπὸ τῆς κόπωσης. ἀπὸ τῆς κόπωσης.
μεγαλύτερον χερσόβιον. εἰς τὴν μέσην ἔφερον τῶν ἰν.

2) Πώς ἐγίνετο τὸ δερμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πώς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δερματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.

Περιγράψατε λεπτομερώς την εργασίαν ταύτην, μετὰ παραθέ-
σεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν. **Τὸ δ. δερμά-
τιον** ἐρίνη. καὶ **μαγαμιὰ**. αὐτὸ. τὸ ἴδιον. τὸ σαρ-
τὸ. ὁ **μπαρραφίς** (**δερμαφίς**). ἐξερρίψινε **μαγα-
μιὰ**. αὐτὸ. τὸ ἴδιον. τὸ σαρτὸ, ὅχιον. **χλωρὴ**, μετὰ
αὐτῇ. ἔκανε. **δερματινὸ**, τὸ. ἔδωκεν. καὶ τὸ καὶ. **μάγειν**
χερὶ. καὶ **ἀμαγέ**, τὰ. ἔσφιγγε. **χρὰ**. καὶ τὸ. **δερμα-
τινὸ**. τῆς. **καταμιᾶς**, τὸ. ἔστρεψε. καὶ τὸ **δερμάτι** ἔ-
τοιμον. **δὸς** **δός** **μο** καὶ **βανδύσε**. ἓνα. **μικρὰ** **βαβδί**
ξύλινον, **χίγ** **χρυσὸ** **δένδρον**, **χρῶμενον** **κρετινίκον**.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνουντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνε-
κεντρῶνουντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισιμένου ἀγροῦ ; Πόσα
δεμάτια συνεκεντρῶνουντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθεοῦντο ;

Μετὰ τὸν ἀδελφικὸν καὶ τὸ δέσφικον, τὰ δὲ φάττα. ὡς.
καταφύγου. τὸ μέσθ. ἐν χερσὶ καὶ ἐκωδὸς τούτου
τὰ ἕνα. ἐπὶ τὴν ἐν ἄλλοις. τὰ σάχια. ὡς τὰ μέσθ.
ὁ δὲ σπυρὸς. ἀντιχόστρεψ. χηρόμενοι. τὸ ἐρενικ. ἢ.
ὁ ἡμνιζή.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον
 σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. *Δεν ἔκαχχε-
ρήθυσαν. ὅ. π. π. ὡς ἐμ. ἔρσιον. ὡς ἐμ. γινώ-
σται. —*

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο πάλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ἄνων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφυλλί, ρίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. *Ἡ διατροφή τῶν ἄ-
νων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα. Ἐσυνηθίζετο
σύντοτε. Κριθή, τριφυλλί, ὁ βίος, ἀροστροφία, κ.τ.λ.
σανόν, κ.τ.λ. τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν κατὰ τὴν
καρπυίαν ἐγίνετο ἡ κοπή αὐτῶν μὲ κοπίδι. Ἡ ξήρανσις
ἐγίνετο ἐπὶ τῶν ἐδάφους καὶ κατὰ τὴν ὑπερβολὴν τοῦ
2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ά.). *Μετὰ τῶν ἀνδρῶν μὲ κοπίδι. —**

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

κοσσιόξυο.

*Κοσσιόξυο ἀνευ
κοσσιόξυο*

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ἴσταν δ' αὖτις ἦτο βραχε-
 ρή ἢ θύρανός ἐγένετο. ἐπὶ τριῶδαν
 βυτρεγμάτων.....
 ἀποσπράσις τρι-
 ενχτίον

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.
 Μετὰ τοῦτο τῶν δεματιῶν, ἤρχετο ἡ μεταφορά. εἰς
 δεματιῶν εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν. εἰς τὸ χωράφι. ἢ
 τὸ χωράφι. ἢ εἰς τὴν αὐλὴν. εἰς τὸ χωράφι. ἢ εἰς τὴν αὐλὴν (εἰ-
 ρένια), ὅσον ἀνέμενον τὸν ἀλωναριῶν.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεματία. Εἰς τινος τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις; εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως; Ὁ χωράφι.
 αὐτοῦ τοποθετοῦνται τὰ δεματία. γίγνεται. ἀλωναριῶν. ἢ τὸν
 δεματιῶν γίγνεται. μετὰ τὴν ἀλωναριῶν. ἢ τὸν δεματιῶν.
 χωράφι αὐτοῦ καὶ μετὰ τὴν ἀλωναριῶν.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας άλώνι διὰ τὸν άλωνι-
 σμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
 σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον
 χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ άλώνι; Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν...
 ἀλωναριῶν. ἢ τὸν δεματιῶν.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ἢ τὸν δεματιῶν. ἢ τὸν δεματιῶν. ἢ τὸν δεματιῶν.
 ἢ τὸν δεματιῶν. ἢ τὸν δεματιῶν. ἢ τὸν δεματιῶν.

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκει εἰς πολλές οἰκογενεῖας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ταί. ἀλόνι α. ἦσαν. νοινά, καί. ἱκανά. νά...
περιχαλόν. ἔχον. τὰς ἀνάγκας. ἔχον. κακοίουν. —

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; Τοῦ ἀλώνισμα
ἤρχιζε κατὰ τὰς ἀρχάς. Ἰσχυίου καὶ περὶ τοῦ μετὰ
ἐξ ἑοῦ. —

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) Ταί. ὁμνία. ἦσαν. ὅλα

χωματάλων. α. ἑκατάμετρο. αὐτὰ. τὰ ἀχμάδια.
καὶ. κατὰ. ἐβρέχον. διὰ. καὶ. ἑρῶσαν. καί.
κατακλινόν. —

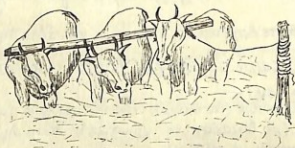
- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἀλωνισμού· (π.χ. τοῦ χωματάλωνο : καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) Ταί. αὐτὰ. ἐν ἔργῳ. τοῦ. ἀλωνισμού, ἔκα-
τά. ἑκατάμετρο. τὰ. ἀχμάδια. ἔχον. καί.
κατὰ. ἐβρέχον. διὰ. καὶ. ἑρῶσαν. καί.
κατακλινόν. —

- 9) Ἡ ὥς ἂν προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; Ταί. ἐξ ἑοῦ. αὐτὰ.
οὐδὲ. καί. ἑρῶσαν. καί. κατὰ. ἐβρέχον. διὰ. καὶ. ἑρῶσαν. καί.
κατακλινόν. —

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

Κυματωρῶν, καὶ μέτ. τὰ σταχύν. ἀπὸ τῶν μέσων, ἐξ. μέ-
αι. μέσων. ἐπρωσκ. ἐκχύνοντο. τὰ δὲ μέτρα ἐξ. τῶν
ἀκμῶν.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύν διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
ήσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

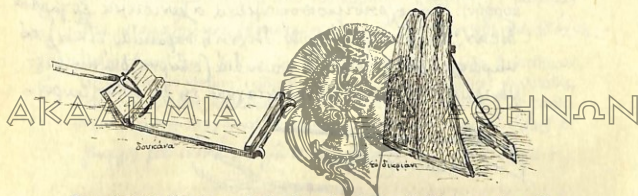
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύν διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθεῖς εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νίου ἕνα στῦλος, ὅπου δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς, στρούλουργας, δουκάνη, βουκάνη κλπ.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.

Παλ. ἀρχαί. ἐχρησιμοποιεῖτο. ἰσχυροί, αἱ δὲ οἱ κερ-
τῆρες. κυματωρῶν. ἐκχύνοντο. διὰ σχοινία. ἀπὸ τῶν μέ-
τρων. ἐπὶ τῶν σταχύν. ἐξ. τῶν μέσων. τῶν ἀκμῶν. Μετὰ τὸ ἀλώ-
σιμο. τὰ σταχύν, ἐχρησιμοποιεῖτο ἡ δουκάνη. ἀπὸ ἀχυρο-
ποίησιν τῶν σταχύν. ἐκχύνοντο. ἐκχύνοντο. ἐκχύνοντο. ἐκχύνοντο.

β) Πῶς ζεύονται οἱ βοές, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλώνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνίου. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἡ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχθυογραφήματα) ὁ πρώτος. ἔπειτα
ἔρχεται δεύτερος, ὡς αὐτοὶ ἔχουσιν ἀποδοξάμενον. μετὰ ταῦτα
ἐρχεται ὁ τρίτος. καὶ ἐπειτα οὐκ ἀμφισβητούμενον. ὁ δὲ ἄλλος
ἔρχεται ὁ τέτατος. ὡς γὰρ καὶ οὐκ ἀμφισβητούμενον. ὁ δὲ ἄλλος
ὁ δὲ ἄλλος. ὡς γὰρ καὶ οὐκ ἀμφισβητούμενον. μετὰ ταῦτα οὐκ ἀμφισβητούμενον.

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνατισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνατιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχιδίων σκληροῦ λίθου ἐξαρθᾷται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένον ζῶων, σύρεται δ' οὕτως κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνατισμὸν των.

Σημειώσατε, ἔάν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι,
βωλώσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνθήεις
διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
ακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνι-
στικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά,
ρεβίθια κ.ἄ.) ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ
περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; *Ἡ δουκάνη ἐχρησι-
μοποιεῖτο ἐνταῦθα κατὰ τὴν ἀρχαίαν ἀλωνιστὴν διὰ τῶν
ποδῶν. Ἐγένετο μετὰ κατ' ἀρχαίαν διὰ τῶν σιγῶν καὶ
ταυτῶν, καὶ ἐπὶ τῶν χίμα, γιὰ τὴν μεταρῆ καὶ κυνδίζα
ἢ δουκάνη, καὶ ἀποστῆν. Ἐστὶν καὶ κυκλική, οὐκ ἑ-
ξάγ. βίαια.*

δ) 'Από ποίαν ωραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἄλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; *WS μεσημέρι*

Ζουάραν. ὡρον ἐνὰ φάσμα. τοῦ ἀγίου πνεύματος. ἢ. 9.^η.
ὡρῶν. εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ κυρίου. διαρκούντα. δόξατος..
ἐκκαθίσταντο μέχρι. τῆς 7.^{ης}. ἀποσημαίνει, διὰ. καὶ..
ἐνέχον. ἐπὶ. ἐπαίμην.....

- 12) Ποια άλλα άλωνιστικά εργαλεία είναι εν χρήσει; (Εīs τίνας τόπους χρησιμοποιείται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): Τὰ ἀλωνιμοποιούμενα ἀλωνιστικά εργαλεία

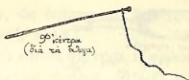
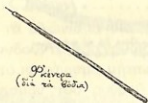
μορφή): *ἔα· ἔχοντι πωροῖσιν κενά· ἀνελωτικά· ἐργασίᾳ
ἔσθαι· ἔα· διὰ τοῦτο· ἵνα τὸ δίδυμι ἢ παρὰ τὸ αὐτὸ· εἰκὴν, καὶ
παρὰ τοῦτο, καὶ ἔστιν· ἢ παρὰ τὸ αὐτὸ (σάρκα) διὰ τὴν εὐχ-
μηνωσιν· καὶ ἀνελωτικὰ καὶ κενά· ἐξ ἐστὴν ἡ εὐχὴν.*

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχους ; Μέ. τα δικράνη, ὁ γεωργὸς περιγράφων ἐντὸς
τοῦ ἀλωνίου, ἀναματεῖει τὴν στάχυν καὶ ρίπτει τοῦ ἀκό-
που ἐπὶ τὴν δουκάνην διὰ τὴν τρέφειν.

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φκέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα). *Ἐν. χρήσει, διὰ τοῦ βού. Ἦτο ἡ βουκέντρα, ἔχουσα μῆκος περὶ τὰ 2.2 μ. καὶ διὰ τοῦ ἰπποῦ τὸ μαμουτσίου. (μαμ'τσόκι) μήκους 1 μ. καὶ ἑτέρου ἐνὶ μέτρῳ χωρὶς ὡς εἰσιν. -*

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν *Ἀπριλῶν . σπρώση . ἐγίνετο . ἕνα . ἄσπωμα . ἐνθ' . σπρώμευτο . βραχύνειν . ἐκείν . καὶ ἀσπνίσαν . Μία ἢ δύο . ἦσαν . αἱ . σπρώσει . τῆς ἡμέρας .*

- 16) Πώς λέγονται οι άλωνισθέντες στάχυες, προτού λιχνισθούν δια τὸ νά ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)
 Διὰ. ὑπόμαζον. μετ' ἐξιδιαιτέραν ὁπότεα τὴν ἐξμυκρύνεσθαι, ἐξάχνη. -

- 17) Ποιοι ἀγωνίζονται : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχον ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀγωνισταὶ (ἐν Αἰτωλία : βαλμάδες, δηλ. τσάπκινδες, καλούμενοι ἀγωνιστοὶ καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βεδία ἢ ἀλογα καὶ ἀνελαμβάνον τὸν ἀγωνισμόν. *Ο. Ἰδωθ. ο. γεωργ. με' ἰδικά του ζῶα ἀγωνίζεσθαι. ἐν. ἀγωνισμέν. ἰ. .*

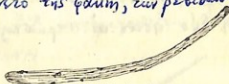
- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

- 19) Δέν. ὑποῖστρον. ἔξτρον. μέτρον. χωρὶς τοῦ καρπῶν. τῶν θυμ-
 ζομένων. ἀπὸ τοῦ ἑσπέρου, ὡς καὶ τοῦ ταύρου με' ἴσθ. καὶ δοκάνη. Μόνον
 δὲ κερπὸν σφῆρα ἰσχυροῦς καὶ ἐκείνη. -
 ὁ κοτῆρας οὗτος πῶς ἐλέγτο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο·
 πόσον μήκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του; Ὁ ἐσθρῶν
 κενεμένοντα ἐξ. αἰνυδύσσε. ζῆγον. μέτρητος 0,90 μ. καὶ πλά-
 χος. 0,06 μ., εἶχε. δὲ. ἐκτῆμα. ἐξήχον. καμνόνον. -

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.). *Συνήθως, ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα ἐν τῷ ἀλώνι, χωρεῖς νά ἀποξηλασθῇ καὶ τὸν ἀέραν τῆς οἰκίας. Κοπάνισμα ἐγίνετο τῆς φακῆς, τῶν ρεβιθῶν καὶ τῶν νονηιῶν. —*

κόπανος στρογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνισμα μικροῦ ἀεροῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οικογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; *Ναί, μέγα τῶ ἀποσταθμίου ἀπομαρτυροῦν... τὸ κοπάνισμα...*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

Ἄρα? εὐθείας ἐστὶ τὸν ἐδάφαι. ἐξομαδευμένο. οἱ ἀπὸ χει
καὶ διὰ τῶν μακροτέρων ὁδοποιοῦτο. ὁ ἀπὸ χειρὸς μόνον
τῶν μαρτῶν. διὰ τῆς μαρτῶν. καὶ οὐχὶ καὶ ἡ ἀχρηστο-
ποίησιν αὐτῆς.

- Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἔλεγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν
συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας, *κ.λ.ο. π.α.α. κ.λ.ο. π.α.α. κ.λ.ο. π.α.α.*
ἀνέιν τοῦ βοριά, π.α.α. ἀνέιν τοῦ βοριά. καὶ ὅταν
τρέψ. α.ν. γ. ἀδ. ὀσες. καὶ τρέψ. α.ν. γ. ἀδ. ὀσπύγες.
Ἡ μια κενταὶ τὸν ἀέραν μ' ἢ ἄλλ. γ. τὸ φεγγάρι...

- Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς). *Εργαστήριο Σχολοτικῆς Παιδείας, 20.09.19, Σοφία*

1) Πώς λέγονται οι άλωνισμένοι στάχυες, έτοιμασμένοι διὰ τὸ λίκνισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίκνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. *Οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, πρὶν ἔρχονται καὶ θρῆναι, σωρεύονται ἐν τῷ θρινάκι σωρεύ. Οἱ δὲ στάχαι ἐρ- χονται θρηνία. τὴν σφῆρηνον ἐπαρθελασάντων μετ' ἐργαλεῖον. ἔρχονται καὶ κείδια. ἢ σφῆρνα. τὰ δὲ λίκνισμα ἐγγίγγο σφῆραφύ. μετ' ἀρροσφῆ καὶ ἔπειτα μετ' ἑταῖρι.*

— 25 —

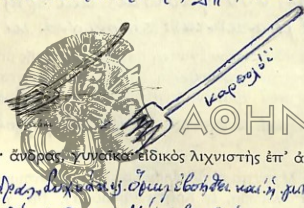
ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. *Ο. εὐχαριστήματα*

ὡρῶν. εἶχε δὲ χηρὰ. εὐθιμίαν. οὐδὲν ἔθιμον. ἰδιαίτερον. εἶχον ἀροστοῦ. ἔφρχισεν. τὸ χ. λίνισμα.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τρῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο. *εἶ. χ. λίνισμα. εἶχεν*

μέ. τὸ παρῶν ὅχι. Μελί. τὸ ἀνέμισμα καὶ τὸ ἀποχωρίζον τὸ ἀχίρην, ἐχρησίμωσεν. τὸ φτιάρε φρέγχρον καὶ φριχρόν. τοῦ κορυφῶ. -

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶς (ἀνέμιζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

ῥιπιδίῳ χιχνῶ. ὁ ἀνδρᾶς, ἀνέμιζει. ὅριον ἐβόηθη καὶ ἡ γυναῖκα. εἰδικὸς χιχνιστᾶς. δὲν ἀνέμιζον. Μόνον. βοηδοί.

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεῦτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

ῥα. χονδρὰ. τεμάχια. καὶ σταχύων. ἐβόηθη. κόμπια. .. Μέ. τὸ. δερμόνι. (κορῶν. δερμάτινο. καὶ σκίνο) ἀποχωρίζοντα. καὶ τὸ στα. οὐκ ἐν. παρῶν. ἀνέμιζον. ἀλώνισμα. δὲν. ἐσυνήθησαν.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεῦτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

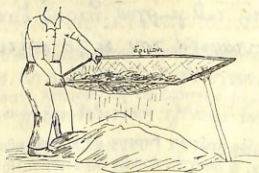
Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο . *ἐν ἔργῳ τοῦτο ἐν ἀνέμισμα*

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνέμισματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμέναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; *ἡ δια-
 λογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τῶν χονδρῶν τεμαχίων γίνεται μετὰ τὸν ἀνέμισμα
 φαι. τὸ δερμόνι εἶναι μετὰ τοῦ δερμάτινου κόσκινου ἀπὸ
 τοῦ ὅπου ὡς κινεῖται οἱ σπόροι καὶ παραμένοντες ἐν αὐτῷ τὰ χονδρὰ*

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

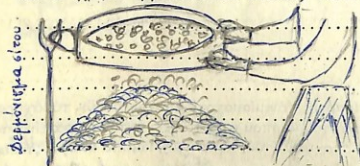
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπως διαφόρων μεγεθῶν π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερώς τους ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

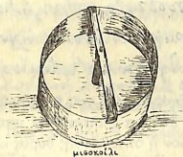
- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ; *Μετά τὴν δέσμευσίν του ἰσχυρῶς*

δι' ἡμῶν. ὁ ἀποστολὸς τῶν ἀποστόλων. καὶ ἀποστόλων. Ἀποστόλων
 ἀποστόλων. καὶ ἀποστόλων. καὶ ἀποστόλων. καὶ ἀποστόλων. καὶ ἀποστόλων.
 ἐπὶ τῶν ἀποστόλων. καὶ ἀποστόλων. καὶ ἀποστόλων. καὶ ἀποστόλων. καὶ ἀποστόλων.
 ἐπὶ τῶν ἀποστόλων. καὶ ἀποστόλων. καὶ ἀποστόλων. καὶ ἀποστόλων. καὶ ἀποστόλων.

- 8) *Αλλὰ ἐθίμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. Μὲν. τοῦ κατὰ τοῦ τοῦ εἶναι, ἢ μόνον φροντίζ. τοῦ γινώσκ. ἢ τοῦ εἶναι τοῦ δύναται. ταχυνεῖα μεταφορ. τοῦ εἶ τοῦ οὐκ.

γ'.1) Ποιαί ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). *Η. δαμάτιν. κατε-
βούρητο δμείση. μετὰ β. δμείσημα. σὺ δμείκει, τὴν. διορίαν
δμείσηραττε. Η. δ. ἰδιο. δ. δμείσημα. Η. δ. αὐτοφροδωκός του-
ως. κτερον. δμείσηματτι. τὸ. βεδούρα. (μετὰ. χε).* ...

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ χυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιστικό κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (όνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) *Ο. δα. γ. δ. ἀκνέ. μακρὸ. εἰ. εἰδῶ
εἰ. β. δμείκει. Κυρίαρχον. μετρον. ἦτο. ἢ. βεδούρα. χυρητιώ-
τινος. 12 1/2. δμείων. ἢ. 16. μετῶν. Φύο. βεδούρες. ἑκαμνη. ἑκα
σταμνός. 1. 0.*

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε, λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνθηκὰς) *Η. ἀποθήκη. εἰνέτο. 3. οἰκίας. εἰ
εἰδμὸν. χῶρου. γαρομῶν. χιανωῦ. 25.*

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; *Τό. ἄ. χυρὰν. ἀποδομνέτω. εἰς τὴν
 ἀχμυρῖναι. οἱ. ν. ἔχ. ἦσαν. ἐν τῷ. τῷ. ἀνδρῶ. ἐν τῷ. χόρμηναι. τῷ
 σταχύων. εἰς τὴν. ἐπὶ τῷ. ἦσαν. ἐν τῷ. χόρμηναι. τῷ. οἱ. καὶ.*

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

*Ἦσαν. ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι. ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι. ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι. ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι.
 ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι. ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι. ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι. ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι.
 ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι. ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι. ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι. ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι.
 ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι. ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι. ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι. ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι.*

- 6) Μήπως οἷον γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ...

Τό. ὡς. ἔχ. ἐπὶ. σταχύων. ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι. ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι.

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *Ἦσαν. ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι.*

*ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι. ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι. ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι. ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι.
 ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι. ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι. ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι. ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι.*

Α'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκρίes, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

*Ἦσαν. ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι. ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι. ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι. ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι.
 ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι. ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι. ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι. ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι.*

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; *Τό. ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι.
 ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι. ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι. ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι. ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι.
 ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι. ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι. ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι. ἐπὶ τῷ. ἀχμυρῖναι.*

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.). φανός
τῆς λαμπρότητος.

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν' παιδιά, ηλικιωμένοι, ποιος άλλος ; ταί
σαι δαδ... γυμνασιον, δαδ... σχολειον. μεροσ και' ηγεμονοει-
νορε...

2) Ποιος ή ποιοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος ; *Απὸ ἡμέραν, ἀπὸ τὴν Δασοφυλάκην, αἱ κενεραὶ καὶ οἱ γεωργοὶ ἀπὸ τῶν ἐν τῇ γῇ τῶν ἀγρῶν, τὰ ὅποια ἐφύλαττον ἐκμετῶν. Διότι ἦτο δυνατόν παιδιὰ ἄλλων γεωργῶν νὰ ἔλθω καὶ νὰ τὰ κλέβω.*

[illegible]

1) Προσευχαι, διάφοροι έπικλήσεις, ξόρκια, άσματα, κρότοι, θόρυβοι.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα. *Τα. τραγική. και. έξαγνυντο
έξ έσο. καταπύζει και. ήσαν. ιδιοκρεια. Μα. ή. αρχή. ενή.
«Αναβην. γά. κείρα. ούλα, μαρή. γιαχένια. κρασταχχένια,
και χαρωδιασαν.
είναη. και. γω. ο. μαα. τ. φιας. μον. (τα. μεν. χα. ε). και. θα.
παδιασε. και. χαρωδιασε. ε.*

[illegible]

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

Ἑκατόντιο φεύγοντα, ἀλλὰ καὶ ἄλλα παλαιὰ δένδρεα,
 χιμῆς νά. ἔχον. ἔθιμον. καὶ κήρυον. καὶ καὶ. καὶ. διακρι-
 τιμὸν, ἀποδ. ἀποδύμενον. ὅ. δευτερευμένον.

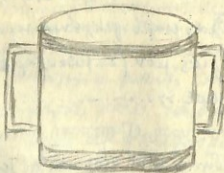
- 4) Καίονται (ἢ ἑκαίοντο) ὁμοιώματα π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα. καὶ ἔθιμον. καὶ κήρυον. καὶ καὶ. καὶ. διακρι-
 τιμὸν.

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

Βεδοῦρα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ